

KRITIKA

Forenzična gledališka nadaljevančka

ODER

Barbara Zemljič: Praznina spomina.

Režija Nina Šorak.

Mestno gledališče ljubljansko.

●●●●●

✚ Rok Bozovičar

Po lanski uspešni uvedbi novega gledališkega formata (Vranja vrata) je tudi letošnja sezona na Mali sceni Mestnega gledališča ljubljanskega sklenila kriminalna nadaljevančka. Gledališka serija Praznina spomina v štirih epizodah razgrne na družinskih patologijah utrjeni svet zamolčanih skrivnosti, prikritih motivov in krutih zločinov, ki se jim slovenska televizijska produkcija (še) ne uspe približati.

Scenaristična osnova Barbare Zemljič sestavlja mozaik zamotanih odnosov, ki se v celoti razkrijejo šele, ko je pojasnjen umor, ki povezuje zgodbi velenjskih družin. Morilec je sicer že skoraj 15 let za zapahi, na videz mirno, vsakdanjo površino periferne okolice pa razburka njegov predčasni izpust ter nove dokazne podrobnosti, ki odprejo ponovno preiskavo primera. Pisava Barbare Zemljič se tematsko dotakne korupcije, nepotizma, medijskega podpihovanja senzacionalizma, spolnih zlorab in nadlegovanj ter ksenofobije, ob tem se poigrava z žanrskimi zakonitostmi in namigi, spretno zavaja, hkrati pa pušča drobce sledi, ki vodijo do končnega detektivskega soočenja. Gledališka uprizoritev režiserke Nine Šorak (dramaturginja Urša Adamič) ne išče specifičnega gledališkega jezika kriminalne serije, odrsko podajanje zgodbe strukturira s filmsko logiko montaže kratkih prizorov. K temu pripomore tako

scenografska razmejitvev dogajalnega prostora (Lenka Đorojevič), ki z uporabo žaluzij omogoča hitre reze in prehode (redkeje prelive) ter ponuja podlago videoprojekcijam uvodne špice, konkretni prostorski umeščenosti, posnetkom vzporednega dogajanja in bližnjim planom obrazov (Pila Rusjan), kot tudi temna zvočna atmosfera ali lirični songi (Laren Polič Zdravič). Igralsko ekipo uprizoritveni format sooči z zahtevno izvedbeno nalogo, saj prehodi iz prizora v prizor lomijo razvojni lok in vlogo sočasno z odrsko montažo razmontirajo. V tem okviru vsaka nosi odgovoren del celote, zlasti pa izstopajo tiste, ki jim pripoved ali odnos ponujata širši prostor tudi za komične poudarke: to so z osebno travmo zaznamovana kriminalistka Irena (Maruša Majer) in njen neveščič, a nič manj srčni cehovski kolega Miha (Primož Pirnat) ter s svojo usodo presenetljivo sprijaznjeni zapornik Jure (Lo-

tos Vincenc Šparovec).

Če začetna dela serije služita kot ekspozicija – predstavitev likov in potrebnih informacij za osnovno kartografijo odnosov in preteklih dogodkov –, druga dva razplastita njihovo kompleksnost, zgostita ritem dogodkov in preobratov ob razpletu. Verjetno ne izdam preveč, če zapišem, da napetost in pričakovanje ob koncu epizod ne obvisita v zraku, ampak vsakokrat obležita skupaj z novim truplom. Tudi zato je nekoliko presenetljivo, da odrska bližina in živost dogajanja ne intenzivirata napetosti (z redkimi vstopi v prostor avditorija): gledalsko (rado)vednost, ki se ne prekriva povsem z detektivsko, bolj kot poistovetenje ali čustvovanje iz epizode v epizodo vleče užitek v končnosti, v sklenjenosti kriminalnega rebusa. Da je razburkani družbeni red na koncu spet urejen in ustaljen v predvidenih naravnih tirnicah. ✘

Z osebno travmo zaznamovana kriminalistka Irena (Maruša Majer) in njen neveščič a nič manj srčni cehovski kolega Miha (Primož Pirnat) sta med bolj izstopajočimi liki gledališke kriminalne nadaljevančke Praznina spomina. ✚ Peter Giodani